

der her maa afløse, og han maa da i det berørte Forhold vælge Et af To, enten vente med at afløse indtil Fæsteledighed eller forene sig med Fæsteren om, at der bliver afløst strax. Det er Forholdet. Hvorledes han saa vil forene sig med Fæsteren, hvorledes han og Fæsteren slutte Overenskomst om, at der skal afløses paa en Tid, da der ikke er Fæsteledighed, er Noget, vi have overladt til at være en fri Sag mellem dem, og vi have ment saameget trostligere at kunne stille det saaledes, som det Tidspunkt jo aabenbart kommer enten tidligere eller senere, nemlig ved Fæsteledighed, da Eieren faar fri Raadighed over, hvis han vil, at afløse sin Tiendepligt. Dernæst spurgte det ærede Medlem, hvem der skal vedligeholde Kirken. Det synes mig at ligge aabent for, det staar i Lovforslaget. Naar Kirken er gaaet over til Sognet, bliver det naturligvis Sognet, paa hvilket den fremtidige Vedligeholdelsespligt kommer til at hvile. Og Sognet faar Midler dertil, idet det faar den Sum, til hvilken denne Vedligeholdelsespligt efter Lovforslagets Regler er klevet ansat. Det Spørgsmaal maa jeg derfor tilstaa, at jeg heller ikke havde ventet. Det ærede Medlem sagde fremdeles, at det dog var mærkværdigt, at Forslagsstillerne vilde udlevere Kirkejorden til Kirkeeieren, og at man der kunde komme Retligheder, f. Ex. Fæsterettigheder for nær. Jeg tilstaa, at jeg forstaa heller ikke denne Opfattelse; thi Lovforslaget gaar ingenlunde ud paa at udlevere Kirkejorden fri og frank til Kirkeeieren; nei, det gaar kun ud paa at afløse den Forpligtelse, der hviler paa Jorden til Kirkens Brug, og efterat denne Afløsning har fundet Sted, efterat Eieren har betalt denne Forpligtelse, ja, saa udleverer Lovforslaget Jorden til ham, men naturligvis ikke fuldstændig frigtort, men tværtimod med alle de Forpligtelser, der i enhver anden Henseende hviler paa den, og hviler der Forpligtelser med Hensyn til Fæsterne paa den, blive de bestaaende i samme Omfang som før. Det Gæste, der ikke bliver bestaaende, er det Forhold, i hvilket den Jord, der er Tale om, tidligere stod til Kirken; men for denne Løsgivelse ydes der Erstatning. Endelig sagde det ærede Medlem, at vi ved Forslaget udsatte os for, at der

kunde komme indtil 72 Millioner i Obligationer paa Markedet, og at det sølgelig vilde fremkalde finansielle Forlegenheder, som vilde være meget alvorlige. Ja, ganske vist, hvis vort Forslag var saaledes, at der derved kunde tæntes at komme 72 Millioner Rigsdaler paa Markedet, vilde det være en alvorlig Bebrejdelse mod Forslaget, at man ganske vist maatte gaa en hel anden Vej, men jeg tillod mig jo igaar, da jeg indledte Lovforslagets Behandling, at henlede Opmærksomheden paa, at det var een af Grundene blandt flere andre, hvorfor jeg for mit Bedkommende ikke kunde gaa ind paa en tvungen Afløsning, at der derved vilde komme, ganske vist ikke 72 Millioner paa Markedet, men dog et Obligationsbeløb af en saa stor Udstrækning, at det kunde vække Betænkelighed. Det Forslag, vi have forelagt, vil have en hel anden Følge. Hvad vil blive Resultatet i finansiell Henseende af dette Forslag? Det vil, som jeg senere skal komme til, blive, at Staten netop vil blive istand til at indløse og bringe ud af Markedet en stor Mængde af sine Obligationer, og at man altsaa saa langt fra vil føre store Masser Statspapirer paa Markedet, som kunne trykke Prisen, at man tværtimod vil gjøre det Modsatte. Endelig udtalte det ærede Medlem endnu en Ting. Medens han mente, at vi ved det Forslag, vi her have indbragt, i en vis Henseende gaa visse Tiendeiere for nær, til en vis Grad altsaa foreslaa Noget, som kunde kaldes Indgrib i Eiendomsretten, en Bebrejdelse, som jeg senere skal komme til, og som jeg derfor ikke i dette Dieblif skal udtale mig om, yttrede det ærede Medlem den Mening, at vi paa en langt lempeligere Maade kunde afløse Tiendeforpligtelsen ligeoverfor forskjellige offentlige Stiftelser, da der eksisterede forskjellige saadanne Stiftelser i Landet, som havde anvendt deres Tiendeindtægter til efterhaanden at opsamle Kapitaler, og med Hensyn til disse Stiftelser kunde man sølgelig lempe Afløsningen saaledes, at Øberne kom til at afgjøre deres Forhold til Stiftelserne paa en langt mildere Maade, end vi havde foreslaaet, med andre Ord saaledes, at Stiftelserne fik meget Mindre, end vi havde foreslaaet. Jeg maa sige, at det forekommer